

1 Bruk er også vern

2 Vedtatt i Høyres Studenters Landsstyre 18.10.2025

3
4 I Norge er strandsonen strengt regulert. Hensikten er å beskytte naturmangfoldet og sikre
5 allmenn tilgang, men konsekvensen er ofte at tidligere brukte områder blir stående tomme og
6 forfaller.

7 Miljøovervåking de siste 20 årene viser at sjøhus og naust har en høy tapsprosent og i stor grad
8 preges av forfall, nettopp fordi de ikke lenger brukes aktivt.

9 Enkelte kommuner, som Tvedestrand og Flekkefjord, har vist at det er mulig å møte disse
10 utfordringene på en mer fleksibel måte. Kommunene har egne kystsoneplaner hvor byggelinjer i
11 strandsonen gir rom for lokal makt over eget areal.

12 Åland har gått enda lenger ved å se bruk som en form for vern. Her er gamle fiskecamper og
13 sjøboder restaurert og tatt i bruk som små utleieboliger, og på øygruppen Silverskår er eldre bygg
14 gjort om til miljøsertifisert overnatting med lokal mat, energisparing og lav miljøpåvirkning.

15 Denne tilnærmingen har gitt både verdiskaping og bevaring av kultur og natur. Erfaringene fra
16 Åland, sammen med lokale initiativ som i Tvedestrand, viser at det er mulig å kombinere vern og
17 aktiv bruk når beslutningene tas nærmere de som faktisk forvalter kystområdene.

18
19 Høyres Studenter vil:

- 20 • At lovbestemmelser som hovedregel ikke skal være en hindring for å bevare tradisjonell
21 bruk av lokalområdet.
- 22 • Bygg i strandsonen bør utvendig være tilpasset den tradisjonelle byggestilen i området.
- 23 • At søknader om byggetillatelse i strandsonen som hovedregel skal godkjennes så lenge
24 det ikke er til hinder for fri ferdsel.
- 25 • Gi eiere av eldre bygg skattefradrag for å restaurere og bruke sjøhus og naust.
- 26 • Liberalisere regelverket for å bygge nye brygger.
- 27 • Fremme småskala, bærekraftig turisme i strandsonen.
- 28 • At kommuner med lang kystlinje skal ha en kystsoneplan etter modell fra Tvedestrand
29 kommune.
- 30 • Industribygg skal rense eget utslipp, spesielt ved avløp til fjord og sjø.
- 31 • Riksantikvaren og Miljødirektoratet skal kun kunne gi råd, ikke forbud
- 32 • Innsigelser fra statlig nivå må ledsages av konkrete forslag til alternativ bruk ellers
33 bortfaller de.
- 34 • Ikke gi pålegg om riving av naust, brygger og andre byggverk som ble oppført da det ikke
35 var søknads- og/eller meldepliktig, i tråd med rettsutviklingen i Høyesterett